

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI  
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,  
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLQIGIYALAR UNIVERSITETI



IQTISODIY TA'LIMOTLAR TARIXI

FANI BO'YICHA

SILLABUS

(Sirtqi ta'lif 2-bosqich talabalari uchun)

**Bilim sohasi:** 300000 – Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot

**Ta'lif sohasi:** 310000 – Ijtimoiy va xulq atvorga mansub fanlar

**Ta'lif yo'nalishi:** 60310100–Iqtisodiyot (qishloq xo'jaligida)



**Modul / FAN SILLABUSI**  
**Iqtisodiyot fakulteti**  
**60310100– Iqtisodiyot (qishloq xo‘jaligida)**  
**ta’lim yo‘nalishi**



Fan nomi:	<i>Iqtisodiyot ta’limotlar tarixi</i>
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	IQTTB1204
Yil:	2024-2025
Semestr:	3
Ta’lim shakli:	Sirtqi ta’lim
Mashg‘ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	120
Ma’ruza	8
Amaliy mashg‘ulotlar	12
Laboratoriya mashg‘ulotlari	
Seminar	—
Mustaqil ta’lim	100
Kredit miqdori:	4
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O‘zbek

**Fan maqsadi (FM)**

<b>FM1</b>	Talabalarda ayrim shaxslar, ijtimoiy guruhlar yoki umumjamiyat manfaatlarini ifodalovchi iqtisodiy fikr, qarash, g‘oya, nazariya va ta’limotlarning shakllanishi, rivojanishi, yemirilishi va almashinuvining tarixiy jarayoni bo‘yicha bilim va ko‘nikmani hosil qilishdir.
------------	--

**Fanni o‘zlashtirish uchun zarur boshlang‘ich bilimlar**

1.	Iqtisodiyot nazariyasi
2.	Tarix
3.	Falsafa
4.	Sotsiologiya

**Ta’lim natijalari (TN)**

	<b>Bilimlar jihatidan:</b>
<b>TN1</b>	Ijtimoiy guruhlar yoki umumjamiyat manfaatlarini ifodalovchi iqtisodiy fikr, qarash, g‘oya, nazariya va ta’limotlarning shakllanishi, rivojanishi, yemirilishi va almashinuvining tarixiy jarayoni haqida bilimlarga ega

- fan bo‘yicha matnlarni boshqalardan ko‘chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo‘yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo‘l qo‘yilgan bo‘lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

**Fan o‘qituvchisi haqida ma’lumot**

<b>Mualliflar:</b>	Kudratov R. – SamDVMCHBU, “Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi” kafedrasи katta o‘qituvchisi, iqtisodiyot fanlari nomzodi M.Ochilova– SamDVMCHBU, “Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi” kafedrasи assistanti mohigulochilova93@mail.ru
<b>E-mail:</b>	Samarqand davlat veterinariya meditsinasи, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti “Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi” kafedrasи
<b>Tashkilot:</b>	1. Mirzayev K.J. - Samarqand iqtisodiyot va servis instituti “Raqamli iqtisodiyot” kafedrasи mudiri, i.f.d., professor. 2. Pardayeva O.-Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Samarqand filiali “Yashil iqtisodiyot va barqaror biznes” kafedrasи mudiri, dotsent
<b>Taqrizchilar:</b>	

Mazkur Sillabus universitet o‘quv-uslubiy Kengashning 2024 yil 26.01 sonli yig‘ilishi bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus “Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi” kafedrasining 2024 yil 26.01 sonli yig‘ilishi bayoni bilan maʼqullangan.

**Ö‘quv-uslubiy boshqarma boshlig‘i** R. Ro‘ziqulov

**Fakultet dekanı** A.Alikulov

**Kafedra mudiri** U.Eshmuradov

**Tuzuvchilar** R.Kudratov M. Ochilova

**berishi lozim:**

- fanning moxiyati va mazmunini to'liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konseptga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'syoriy-xuquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa;

**b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:**

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirisida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konseptini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'syoriy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

**v) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:**

- fan haqida umumiyl tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

**g) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baxo bilan baholanishi mumkin:**

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;

	bo'lishi;
TN2	Ilmiy davrlash prinsiplari (tamoyillari), boshqa ijtimoiy-gumanitar fanlar (falsafa, iqtisodiyot nazariyasi, xalq xo'jaligi tarixi, ekonomiks) bilan chambarchas bog'liqligi haqida bilishi kerak;
TN3	Yangicha ijobji fikrlash, umumiy iqtisodiy madaniyatni tarbiyalash, fan muammolari, dogmatik va zamonakashlik asosida yondashishning oldini olish, iqtisodiy g'oyalarni chuqur o'zlashtirishadi;
TN4	Talabalar siyosiy iqtisod va iqtisodiyotning tarixiy muhim maqolalari va tushunchalarini bilishi kerak;
	<b>Ko'nikmalar jihatidan:</b>
TN5	Iqtisodiy tarixning ba'zi epizodlariga duch kelishadi, chunki o'tmishta iqtisodiyotda nimalar sodir bo'layotgani haqidagi tushunchalarga ega bo'lish;
TN6	Iqtisodiy tafakkurning turli oqimlarini va iqtisodiy ta'limotlar tarixiga ta'sir ko'rsatgan ba'zi shaxslarni baholay oladi;
TN7	Talabalar siyosiy iqtisod va iqtisodiyotning tarixiy muhim maqolalari va tushunchalarini tushunish ko'nikmalariga ega bo'lish;
TN8	Odamlarning real va pul iqtisodiyoti haqidagi tasavvurlarini bayon eta oladi;

**Fan mazmuni**

**Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)**

M1	"Iqtisodiy ta'limotlar tarixi" fanining predmeti
M2	Qadimgi dunyo, feodal jamiyatni iqtisodiy ta'limotlari
M3	O'rta asr iqtisodiy qarashlari
M4	A.Temur va temuriylar davridagi iqtisodiy qarashlar

**Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulotlar (A)**

A1	"Iqtisodiy ta'limotlar tarixi" fanining predmeti va o'rganish usullari.
A2	Qadimgi dunyo iqtisodiy ta'limotlari
A3	O'rta Osiyo mutaffakirlari iqtisodiy g'oyalari
A4	A.Temur davridagi iqtisodiy qarashlar.
A5	Merkantilizm iqtisodiy ta'limoti.
A6	Klassik maktablarning vujudga kelishi va uning vakillarining iqtisodiy qarashlari

**Mustaqil ta'lim (MT)**

1.	"Iqtisodiy ta'limotlar tarixi" fanining predmeti va o'rganish usullari.	4soat
2.	Qadimgi dunyo iqtisodiy ta'limotlari	4soat

3	O'rta asr iqtisodiy qarashlari	4soat
4.	O'rta Osiyo mutaffakirlari iqtisodiy g'oyalari	4soat
5.	A.Temur davridagi iqtisodiy qarashlar.	4soat
6	Merkantilizm iqtisodiy ta'lomit.	4soat
7	Klassik maktablarning vujudga kelishi va uning vakillarining iqtisodiy qarashlari	4soat
8	Marjinalizm iqtisodiy ta'lomit.	4soat
9	Neoklassik iqtisodiy maktab qarashlari.	4soat
10	Kembrij maktabi yoki yangi klassik (neoklassik) yo'nalishi.	4soat
11	Jon Meynard Keyns ta'lomit va keynschilik	4soat
12	Monetarizm asosiy xususiyatlari, evolyusiyasi.	4soat
13	Neoliberalizm asosiy xususiyatlari, evolyusiyasi.	4soat
14	Institusionalizmning asosiy xususiyatlari, evolyusiyasi.	4soat
15	Nomukammal bozor ta'lomitlari.	4soat
16	XIX asr boshlarida hayoliy sotsializm vujudga kelishining shart – sharoitlari va uning umumiy xarakteristikasi.	4soat
17	Marksizm vujudga kelishining tarixiy shart – sharoitlari, multk shakllarining tadqiqoti.	4soat
18	Xalqaro savdo to'g'risidagi iqtisodiy ta'lomitlar	4soat
19	Hozirgi zamon iqtisodiy qarashlari evolyusiyasi	4soat
20	O'zbekiston Respublikasining bozor munosabatlariiga o'tish konsepsiysi	4soat
21	Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi.	4soat
22	Monetarizm va neoliberalizm.	4soat
23	Institusionalizm.	4soat
24	Iqtisodiy o'sish to'g'risidagi nazariyalar.	4soat
25	Xozirgi zamon iqtisodiy qarashlari evolyusiyasi	4soat
<b>Jami:</b>		<b>100soat</b>

<b>Asosiy adabiyotlar</b>	
1.	1.Tashmatov SH., Asatullaev X., Allaberganov Z. Iqtisodiy ta'lomitlar tarixi. Darslik. -T.: Iqtisod-moliya, 2019.
2.	Sh.Tashmatov,N.I.Xasanxonova: - Iqtisodiy ta'lomitlar tarixi.0 'quv qo'llanma T.: " IQTISODIYOT DUNYOSI" , 2020.
3.	Ядгаров Я.С. История экономических учений: Учебник. - 4-э изд. М.: ИНФРА-М, 2014.
<b>Qo'shimcha adabiyotlar</b>	
	1. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. - Toshkent: "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil.
	2. Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezzulik va buniyodkorlik-milliy g'oyamizning poydevoridir. -Toshkent: "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 36 bet.
	3. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. - Toshkent: "O'zbekiston" nashriyoti, 2022 yil
	4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmoni. 2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasini "Insonga e'tibor va sifatli ta'lim yili"da amalga oshirishga oid Davlat dasturi to'g'risida. 2023-yil 28-fevral, PF-27-son.
	5. O'lmasov A., Vahobov A. Iqtisodiyot nazariyasi. Darslik. - Toshkent: "Iqtisod-Moliya", 2014.
	6. Tashmatov SH., Xasanxonova N. Iqtisodiy ta'lomitlar tarixi. O'quv qo'llanma. T.: Iqtisod-moliya, 2019.
	7. Shodmonov Sh. Iqtisodiyot nazariyasi. Darslik. - Toshkent: "Iqtisod-moliya" nashriyoti, 2020.
	8. Ядгаров Я.С. История экономических учений: Учебник. - 4-э изд. М.: ИНФРА-М, 2014.
	9. Bo Sandelin, Hans-Michael Trautwein, Richard Wundrak. A Short History of Economic Thought. Third edition. New York, NY 2014.
	Синельник Л.В. История экономических учений: Учебное пособие. М.: КНОРУС, 2014

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar taviya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob